

2. Zebrania zwołuje przedstawiciel gromadzkiej rady narodowej:

- 1) na zlecenie rady,
- 2) na zlecenie prezydium rady,
- 3) na żądanie większości wyborców zamieszkałych na terenie danej wsi.

3. Termin i miejsce oraz porządek obrad zebrania wiejskiego powinny być zawczasu podane do publicznej wiadomości.

Art. 35.

1. W szczególności na zebraniu wiejskim omawia się sprawy dotyczące:

- 1) poprawy warunków gospodarczych, bytowych i kulturalnych mieszkańców wsi,
- 2) rozwoju produkcji rolniczej,
- 3) upowszechnienia wiedzy rolniczej,
- 4) warunków sanitarnych i porządkowych wsi,
- 5) postulatów mieszkańców wsi.

2. Zebrania wiejskie mogą być poświęcone poprawie warunków gospodarczych i bytowo-kulturalnych wsi drogą czynów społecznych oraz sprawie wykonania obowiązków wobec Państwa i mobilizowania ludności pracującej do zwalczania wszelkich prób przeciwdziałania zarządzeniom władzy ludowej.

3. Zebrania wiejskie zwołuje się również celem wysłuchania sprawozdania gromadzkiej rady narodowej lub jej prezydium.

Art. 36.

1. Zebranie wiejskie otwiera i przewodniczy na nim przedstawiciel gromadzkiej rady narodowej.

2. Z przebiegu zebrania sporządza się protokół.

Rozdział 9.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 37.

1. Do czasu wyboru prezydiów gromadzkich rad narodowych prezydium gminnych rad narodowych i sołtysi pełnią swoje dotychczasowe czynności.

2. Rada Ministrów ustali tryb i terminy przekazania przez prezydium gminnych rad narodo-

wych dotychczasowych swoich czynności prezydiom gromadzkich rad narodowych.

Art. 38.

Wszystkie przysługujące mieszkańcom dotychczasowych gromad prawa własności, użytkowania lub inne prawa rzeczowe i majątkowe pozostają nienaruszone.

Art. 39.

1. Pracownicy prezydiów gminnych rad narodowych przechodzą do pracy w prezydiach rad narodowych innych stopni.

2. W przypadku niemożności zatrudnienia pracownika w prezydium rady narodowej rozwiązanie stosunku służbowego bądź umowy o pracę następuje na ogólnych zasadach.

Art. 40.

1. Rada Państwa i Rada Ministrów ustalą termin, w ciągu którego stosowane będą postanowienia art. 3.

2. Po upływie tego terminu tworzenie, łączenie i znoszenie gromad, zmiana ich granic oraz ustalanie siedzib gromadzkich rad narodowych może być dokonywane uchwałą wojewódzkiej rady narodowej, zatwierdzoną przez Radę Ministrów i ogłoszoną w dzienniku urzędowym wojewódzkiej rady narodowej.

Art. 41.

1. Rada Ministrów wyda przepisy wykonawcze niezbędne dla wprowadzenia w życie niniejszej ustawy.

2. W szczególności przepisy te uregulują:

- 1) tryb i terminy przekazania majątku gminnych rad narodowych,
- 2) sprawy zarządu mieniem gromadzkim,
- 3) prawa i obowiązki, wynikające z dotychczasowego stosunku pracy pracowników prezydiów gminnych rad narodowych.

Art. 42.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki
Sekretarz Rady Państwa: M. Rybicki

192

U S T A W A

z dnia 25 września 1954 r.

o osiedlach i radach narodowych osiedli.

Art. 1.

Z obszaru gromady może być wyłączony osiedle, liczące co najmniej 1.000 mieszkańców.

Art. 2.

Organami władzy państwowej w osiedlach są rady narodowe.

Art. 3.

Głównym zadaniem rad narodowych osiedli jest zaspokajanie bytowych, socjalnych i kulturalnych potrzeb mieszkańców osiedla, a w szczególności zapewnienie utrzymania i rozwoju urządzeń komunalnych.

Art. 4.

1. Do osiedli mają zastosowanie przepisy, dotyczące miast nie stanowiących powiatów miejskich.

2. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia wyłączyć stosowanie do osiedli niektórych przepisów, dotyczących miast nie stanowiących powiatów.

Art. 5.

Osiedla tworzy Rada Ministrów, na wniosek uchwalony przez wojewódzką radę narodową. W tym samym trybie następuje zmiana granic osiedli lub ich zniesienie.

Art. 6.

Osiedla robotnicze mogą być tworzone w pobliżu zakładów przemysłowych, w miejscowościach o zwartej zabudowie (typu miejskiego), w których co najmniej dwie trzecie mieszkańców czerpie środki utrzymania ze źródeł poza rolnictwem.

Art. 7.

Osiedla uzdrowiskowe mogą być tworzone w miejscowościach posiadających znaczenie lecznicze, o zabudowie typu miejskiego, jeżeli kuracjusze stanowią co najmniej połowę ogółu ludności przebywającej w sezonie kuracyjnym w tych miejscowościach.

Art. 8.

Osiedla rybackie mogą być tworzone w miejscowościach nadmorskich o zabudowie typu miejskiego, w których co najmniej dwie trzecie mieszkańców czerpie środki utrzymania z prac związanych z rybołówstwem.

Art. 9.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki
Sekretarz Rady Państwa: M. Rybicki

193

USTAWA

z dnia 25 września 1954 r.

Ordynacja wyborcza do rad narodowych.

Rozdział 1.

Zasady ogólne.

Art. 1.

1. Wybory są powszechne: prawo wybierania ma każdy obywatel polski, mający w dniu wyborów ukończonych 18 lat — bez względu na płeć, przynależność narodową i rasową, wyznanie, wykształcenie, czas zamieszkiwania w obwodzie głosowania, pochodzenie społeczne, zawód i stan majątkowy.

2. Kobiety mają wszystkie prawa wyborcze na równi z mężczyznami.

3. Wojskowi mają wszystkie prawa wyborcze na równi z osobami cywilnymi.

Art. 2.

Nie mają prawa wybierania osoby umysłowo chore oraz osoby pozbawione praw publicznych i obywatelskich praw honorowych prawomocnym orzeczeniem sądu wydanym po dniu 22 lipca 1944 r., w czasie trwania pozbawienia praw.

Art. 3.

Wybrany może być każdy, komu przysługuje prawo wybierania.

Art. 4.

Wybory są równe: obywatele biorą udział w wyborach na równych zasadach; każdemu wyborcy przysługuje jeden głos.

Art. 5.

1. Wybory są bezpośrednie: wyborcy wybierają bezpośrednio członków rad narodowych wszystkich stopni.

2. Głosować można tylko osobiście.

Art. 6.

Wybory odbywają się w tajnym głosowaniu.

Art. 7.

1. Kadencja rad narodowych trwa trzy lata, licząc od dnia wyborów.

2. Po upływie kadencji rad narodowych ich prezydium działają aż do wyboru prezydiów przez nowoobrane rady narodowe.

Rozdział 2.

Zarządzenie wyborów.

Art. 8.

Wybory zarządza Rada Państwa, nie później niż na miesiąc przed upływem kadencji rad narodowych.